

До
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА СЪДИИТЕ
за избор на членове на ВСС от
професионалната квота

МОТИВИ

за участие в процедурата по избор на членове на ВСС от съдийската квота

от Боряна Димитрова, на длъжност „Административен ръководител-
председател“ на Окръжен съд- Бургас

Уважаеми колеги,

Изразих съгласие да бъда номинирана за член на Висшия съдебен съвет от съдийската квота, поради това, че имам управленски опит, граден по време на реформиране на системата.

През изминалите повече от десет години имах шанса и волята да работя за напредъка на Районен и Окръжен съд- Бургас, следвайки пътя към изграждане на отговорни, ефективни и независими институции. Работих в екипи, с които реализирахме полезни практики и добри стандарти.

Изграждането на административен капацитет през годините ми даде възможността да видя грешки, неработещи модели, да участвам пряко в реализацията на различни идеи, да не стоя индиферентна към проблеми и да понасям несгоди.

Освен това, аз съм преди всичко съдия, не съм излизала нито за миг от графика си с дела, не си позволявам да изоставам в професионалното си развитие, поради което поддържам мнение, че огромният ежедневен и почтен труд на колегите ми, както през годините назад, така и занапред не заслужава обезсмисляне. Именно поради това съм мотивирана да подпомогна с опита, който имам, изграждането на административен капацитет на национално ниво, така че да работим спокойно, предвидимо и с достойнство.

Както конкретните ми предложения, така и свършеното до момента отразяват визията ми и разбиранията ми по теми, ангажиращи вниманието на национално ниво.

Активната роля на съда и съдиите по отношение на каквото и да било развитие би се обезсмислила изцяло без опитен управленски екип с ясна визия за ролята и същността на орган като Висшия съдебен съвет.

С уважение,
Б.Димитрова

КОНЦЕПЦИЯ

за дейността на Висшия съдебен съвет

Изготвена от : Боряна Димитрова-
Номинирана за избран член на ВСС от квотата на съдиите

Целите на съдебната система са и следва да продължат да бъдат съобразявани с Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа, с докладите на Европейската комисия за напредъка на България по специфични показатели в областта на съдебната реформа, с Европейската конвенция за правата на човека за бърз и ефективен достъп до правосъдие, с утвърдените от самата национална съдебна система чрез ВСС вътрешни актове, произтичащи пряко от Стратегията за реформа и закона за съдебната власт, преследвани съобразно националните интереси.

ВСС има няколко **основни функции** - Представява съдебната власт; Отстоява независимостта ѝ; Определя състава, организацията на работа на органите на съдебна власт; Обезпечава финансово и технически тяхната дейност, без да се намесва в нейното осъществяване. За да изпълнява функциите си по подобаващ начин, е важно предвижданите реформите да са: 1. структурирани в краткосрочни и дългосрочни планове- за да има предвидимост; 2. чрез конкретни стъпки- за да има изпълняемост; 3. чрез мотивирани цели и задачи по всяко предложение и ниво- за да определи параметрите на работа, без да се намесва в осъществяването на дейността на отделния орган на съдебна власт.

Гаранция за смисъла от продължаване на усилията за достигане на стабилност в развитието на съдебната система е **решимостта и консенсуса** на работещите в нея за „движение в правилната посока“, което може да се случи само при ангажираност на чувството за принадлежност към професионалната общност и желанието за реформа на системата- като кауза.

Споделям виждането, че при извършване на всяка промяна следва от една страна- адекватно да преобразуваме ресурси (съдии, служители, материални условия) в услуги (решени дела, достъп и информираност), съобразявайки финансовите възможности на системата, от друга- следва да осигурим своєвременен и по-ефективен достъп до правосъдие, част от който е и по-стриктното управление на човешките ресурси и делата, насочено към приключване на делата в разумни срокове и с качествено, съответстващо на достигнатите национални стандарти, добро правосъдие. Важна част от доброто управление е способността да се анализира, сравнява и променя навреме, както собствената нагласа и мотивация, така и управлението и организацията на делата и съдилищата, без да се създават рискови за независимостта и правораздаването ситуации. В този смисъл, системата има **собствен ресурс за справяне**.

Основни задачи на ВСС са : гарантиране на безпристрастно правосъдие, защитено от външно влияние и вътрешни рискове; гарантиране на действителна независимост за съдиите при осъществяване на функциите им; подобряване на ефективността и качеството на правосъдието, вкл. като гаранция за приложението на чл.6 от ЕКЗПЧ и за повишаване на общественото доверие в съдебната система. В този смисъл, законодателят е предоставил

административна и ръководна роля на ВСС да осъществява автономността на съдебната власт, развивайки собствен капацитет, собствените си идеи, методи на работа и теми. В този смисъл ВСС има задачата да предпазва съдиите от всякакви ограничения или рискове от ограничения на свободата при осъществяване на безпристрастно правосъдие, повлияно само от фактите и правото.

Едва ли има съдия, който да възрази, че **професионалната и административна независимост** на съдебната власт са от първостепенно значение и как те ще се отстояват, зависи до голяма степен от нейното управление.

Въпреки това, към днешна дата, не сме достигнали **своя модел на работа**. В много отношения отговаряме на европейски стандарти за добро правосъдие, но съдебната реформа винаги ще има **особен национален характер** и той следва да се съобразява и да не се отрича.

Водена от разбирането, че: - Висшият съдебен съвет функционира, за да създава условия /в широк смисъл/ за подобряване на ефективността и качеството на правосъдието, да облекчава работата на съдиите в посока повече време за същинска правна дейност и независимост, чрез всички правомощия и способности, които му е предоставил законодателят;

- че ВСС не трябва да разделя, а да обединява и мотивира съдиите,

- че ВСС пази достойнството на магистратите, а те защитават правата и законните интереси на гражданите чрез качествено и навременно правосъдие,

- че ВСС трябва да изгради административен капацитет, който да може да чува и вижда проблемите на съдиите и съдилищата, да реагира адекватно, да ги разтовари бързо от несвойствени ангажменти и бюрократични тежнения, считам, че следва да се работи в аспектите, обобщени от следните общи цели :

- Осигуряване на ефективна система, която не прави компромиси с независимост и ценности;
- Осигуряване на ефективна система, която не прави компромиси с качеството и достъпа до правосъдие;
- Осигуряване на ефективна съдебна система с адекватна администрация;
- Осигуряване на ефективна съдена система с адекватен бюджет;
- Повишаване на общественото доверие в съдебната система и чувството за осигурена справедливост;
- Откритост и предвидимост в отношенията между съдиите и ВСС, и между обществото и ВСС

И не на последно място- между съдържанието на съдебната реформа и процеса на реформи има известна разлика- ако, в първия случай в създаването му участват и другите власти, то процеса на реформиране зависи от **ангажираността и рационалния подход на самата съдебна власт**. Когато е безапелационно ясно, че продължаването на съдебната реформа има за крайна цел достигането и поддържането на прецизен баланс между достъпа до правосъдие, ефективността на правосъдието и ефективността в администрирането на правосъдието, в рамките на съществуващия консенсус, съдебната власт би трябвало сама да може да разработи разумни предложения за ефективна реформа.

Разполагайки с автономен орган- Висшият съдебен съвет, който пък разполага с достатъчно широки правомощия, за да осигури необходимото за нормалната работа на съдиите и съдилищата, като имам и предвид, че съдебната система разполага с достатъчно човешки ресурс и експертиза, за да продължи съдебната реформа, бих работила за достигане на баланс в три общи направления :

- Ефективност на правосъдието

Професионалните умения на съдиите са основен елемент от капацитета на съдебната власт. Ако съдиите поотделно и заедно, не са способни да предложат навременно и ефективно правосъдие, което несъмнено да съответства на закона, но и да задоволява чувството за справедливост на обществото, за последното няма значителна полза от независимостта на съдиите. По тази причина *професионалната подготвеност* на съдиите е изключително важна.

Въпреки обаче, че компетентността на съдиите е основен елемент, тя не е достатъчна. Неподходящата организационна структура, тежката бюрокрация, недоброто финансиране и в резултат на него- лоши технологични решения, са в състояние да провалят упоритите усилия и на най-добрия съдия или съд. Необходимо е доразвитието на *добра организационна структура*, качествено и умело управление, осигурени на национално ниво.

Административната дейност на съдилищата трябва да бъде уредена по начин, спестяващ финансови и времеви ресурси на гражданите- от една страна, от друга- по начин, спестяващ финансов и времеви ресурс на системата, от трета- по начин, разтоварващ съдиите от несвойствена работа, от излишни бюрократични задачи, така че да разполагат с време за качество в своята работа.

Основната предпоставка за добро правораздаване обаче е отделният съдия да има *гаранция за действителна независимост* при осъществяване на същинските си функции- липса на всякаква намеса в пряката му дейност, възможност за реакция при опити за такава, справедливи и прозрачни процедури

и правила за кариерно развитие; административна независимост; активно участие в бюджетния процес.

За да му я гарантира, ВСС следва да се води от единственото задължение на съдиите за подчиняване — това пред закона и вътрешното си убеждение в рамките на закона. Съдийската независимост е в основата на отстояването на върховенството на закона в правовата държава.

Отстояване на независимостта на съдебната власт изисква обаче и осъзнаване на това, че предоставянето на свобода на съдиите при вземане на решения е обществено решение и в този смисъл е привилегия, предоставена ни само и единствено, за да гарантираме безпристрастност, обективност, равен достъп до правосъдие, прозрачност и почтеност. Проявлението на тази свобода е въпрос на ценности, морална и културна зрялост, свободна съвест и човешко достойнство.

Ръководството и управлението, предоставено на самата съдебната система също е аспект от независимостта ѝ, като от нея зависи осъществяването и отстояването ѝ.

✓ При възникване на съмнения относно намеса в съдийската независимост, следва да има процедура, която да се задейства бързо и чиито задължителен елемент е възможността за изразяване на становище от страна на съдията. При това, не е необходима тромава бюрократична процедура, която да лиши отговора в подобна ситуация от смисъл, още повече — при наличието на съвременни технологии.

Излъчването на заседанията на ВСС он-лайн е добра практика, с пряк отзвук за независимото осъществяване на функциите му. Достиженията на съвременните технологии обаче не следва да използваме само като „предаватели“ за случващото се, а като **възможности за бързо и прозрачно решаване на проблемите** — чрез пряка такава комуникация. Това е своеобразна мярка за ненатрупване на проблеми и напрежения, за невъзможност от субективно изложение на обстоятелства и опити за вътрешно или външно влияние.

ВСС трябва да създаде собствен „барометър“ за успеха или неуспеха на своите решения, да осъществява **мониторинг на собствените си управленски решения**, взети за постигане на някаква определена цел, да има механизъм за поправянето, отменянето или утвърждаването им, без бюрократични утежнения.

Важна гаранция за независимостта на системата и отделния магистрат е **отчетността**. Незаложена в закона, морално задължение на колективния орган е да я въведе — всяка година съдиите трябва да са наясно какво е изпълнено, до

какъв резултат е довело изпълнението, защо има неизпълнени цели, по какъв път ще се преодолеят констатираните слабости, кои са достиженията, какво предстои, кое място сме заели в резултат на усилията на всички в европейската скала за ефикасност на съдебните системи и т.н. Бих предложила конкретни стъпки за осигуряване на добра обратна връзка и взаимна чуваемост.

Достижение за независимостта на съдиите е разделянето на колективния орган на съдийска и прокурорска колегии; атестирането на съдии от съдии; дисциплинарните процеси с възможност за изслушване на съдиите; конкурсното начало и създадените процедури при кариерното израстване, въпреки факторите на недоверие към момента в тях. Успешността по тези въпроси следва да бъде измервана постоянно.

За ефективността на правосъдието от основно значение са **и процедурите, и вътрешната организация на съдилищата, и интеграцията на информационните и комуникационни технологии**. Не друг, а ЕМСС са приели консенсусно, че по отношение на самите процедури, общият знаменател е въвеждането на прости и бързи процедури, които позволяват на съдията строг контрол, а на страните-доверие. Това е своеобразна мярка за разтоварване на съдиите, за разумно и навременно правосъдие, спестява финансови и времеви ресурс на съда и страните. Не само за подобряване на срочността и качеството на правосъдието, както и във връзка с реорганизацията на съдилищата, е важна подобна мярка, тя е и сигурна антикорупционна такава и гаранция за доверие. Не е ли време, освен това, да се изведат анализите от мониторинга на новия ГПК, да се настоява за промяна на наказателните закони.

Горните предложения, в комбинация с **дигитализацията на процедурите** ще доведат до по-добро управление на делата, както и до качество, бързина и икономии. Достъпът до услуги до голяма степен вече е предефиниран като дигитализиран. Наред с увеличаването на каталога от електронни услуги, следва да се поощри използването на възможностите за дигитализирани процедури. Тези модернизации би трябвало да са свързани и с модернизация на процесуалното право. Подкрепата на законодателната власт в подобна стъпка е необходимост, а от изпълнителната следва да бъде осъзнато и прието, че дигитализацията трябва да е мащабна, че отнема време и средства, които са предхождащи ползите и затова са необходими финансови ресурси. Едно от задълженията на ВСС е да убеди останалите власти в рационалността от осъществяване на подобни идеи и съотв. в осигуряването на ресурси.

Наред с горното, насърчаването на пълноценното използване на видеоконферентните връзки би спомогнало за преодоляване на редица натрупани през годините проблеми.

Електронното правосъдие е тема, по която отдавна говорим. То е законодателен факт и отстъпление от това достижение не трябва да се допуска. Електронното правосъдие не е въпрос на модерност, а на прагматизъм и реална възможност за по-ефективно правосъдие. Въвеждането му обаче трябва да се извърши разумно, подготвено и едновременно във всички съдилища.

В много страни писменият запис е заменен успешно с аудио запис, а в някои- и с видео запис. Проучванията до момента по въпроса за дигитализиран/аудио/ протокол ми дават увереност да считам, че и в българската съдебна система това скоро ще бъде възможно. Едва ли има необходимост от посочване на предимствата от подобна стъпка.

Не на последно място, гарантирането на професионалната и административна независимост на съдебната система зависи от **бюджета**. Подходът на недоверие от другите власти при определяне на размера му, следва да бъде трайно разколебан именно от Висшия съдебен съвет чрез обоснована защита с излагане на конкретните нужди и стъпки, разположени в конкретни дългосрочни и краткосрочни планове. Няма спор, че разпределението и контролът върху бюджета на съдебната власт, като част от държавния бюджет едва ли е процес, лишен от политическа интерпретация на дейността на съдилищата. Но не съществува и спор, че това е мощно икономическо средство за влияние върху капацитета ѝ. Затова, приносът или участието на съдебната власт в бюджетния процес осигурява закрила на законните интереси на съдиите. Ако се допусне отдаване на по-малко значение на финансирането на съдебната власт, недостигът на средства ще доведе до по-нисък професионален стандарт и липса на възможност за развитие, което неминуемо ще забави и хода на съдебната реформа.

Ето защо, ВСС следва ясно да формулира приоритетите и да планира действията, както за да разполага с адекватен бюджет за реализирането им, така и за да оптимизира структурите на съдебната власт и осигури необходима на действителните нужди обезпеченост- кадрова, финансова и техническа. ВСС следва да е планирал достатъчно навреме, както увеличението на трудовите възнаграждения, така и дейностите, които ще развива през бюджетната година.

Освен това считам, че въпросът с увеличаването на възнагражденията на магистратите следва да получава отговор ежегодно, като нямам притеснения да отстоявам мотивацията за подобен подход. Законодателят е предоставил възможността на независимата съдебна система да поощрява магистратите и парично, като това не е стимул за пренебрегване, а е вътрешна мярка за стремеж към отлична работа, която следва да се прилага.

По отношение на конкурсите и атестирането беше въведена нова уредба, оценка за която следва да се даде след известен период от време, но при

постоянен мониторинг и отчитане на слабостите в целия процес. Гаранция за независимостта на съдиите е предвидимия и прозрачен път на кариерното им израстване, включително- оценката на труда им. Достижение е конкурсното начало и то следва да се отстоява, но балансът между професионалното израстване на съдията и периодичните нужди на системата все още не е достигнат. Критериите за подбор и повишаване трябва да са справедливи и прозрачни, като е важно и самата съдебна власт да упражнява независим контрол върху самия процес. Именно в този смисъл следва да оценим достижението по отношение на конкурсите. Вероятно въпросът със справедливостта и рационалността на критериите и процедурите ще бъде дискутиран и в бъдеще, доколкото е неизбежна и допустима свободата на субективна преценката в процедурата.

Проблем продължава да бъде провеждането на **конкурсите**- бавно във времето, изоставащо от нуждата от кадрова обезпеченост. Това от своя страна доведе до още кадрови проблеми, които пряко се отразяват на правораздаването. ~~Необходим е бърз анализ и спешни мерки.~~ Очевидно е, че конкурсите за погорестоящите органи не могат да приключат в тримесечния срок. Логически правилно е замислена и отразена в закона концепцията за повишаване в длъжност вертикално, но на практика ефект от това правило няма. Затова считам, че към настоящия момент съдебната система по този въпрос не е в хипотеза на регулярно попълване на места и следва да се ускорят възможните конкурси по нива.

Сред достиженията са и законодателните разрешения по въпросите на **дисциплинарната практика**. Налице са всички предпоставки за обективен и принципен процес. Наред с това, когато има константни стандарти за правосъдие, ясни критерии за поведение, следими цели и визия за постигането им, отклонението, което се санкционира по дисциплинарен път е резултат от изчерпване на механизма за справяне по друг начин.

Споделям виждането и бих работила за въвеждането на подкрепящ модел за кариерна оценка и развитие на човешкия ресурс, вместо използване на санкции.

По отношение на **квалификацията на съдиите**, като важен елемент от професионалната независимост, адмиравам новия подход на НИП. Освен това, чрез участието на член на ВСС в управлението му, Съветът може и следва да е по-активен и по-убедителен за съдиите, че се грижи за поддържането на професионалното ниво на магистратите. Независимо, че НИП обезпечава, вкл. и финансово, нуждите от обучения, считам, че съдилищата следва да разполагат в своите бюджети с минимална сума за собствени обучения или периодични обсъждания. При наличието на засилена тълкувателна дейност, огромен обем задължителна практика и активен законодателен процес, понякога е необходимо

провеждането на бързи обсъждания, при това - в по-разширен кръг. Не е обръщано внимание до момента и на необходимостта от устойчивост на магистратите на тежкото им ежедневие.

Ефективност в администрирането

ВСС определя състава, организацията на работа на органите на съдебна власт, обезпечават финансово и технически дейността на съдилищата, без да се намесва в нейното осъществяване.

Тази дейност на Съвета е от изключителна важност, защото е пряко свързана с качеството на правосъдието, което включва не само дейността на съдите, но и тази на служителите, наличието на инфраструктура и др.

За да се прецени правилно натовареността на един съд, за да се вземе правилното административно решение следва да е налице капацитет за бързо разчитане, анализиране и вземане на решения. Освен многобройните изготвяни от съдилищата справки, докладите на председателите на съдилищата, както и докладите на ИВСС от ревизиите, са ценен източник на подобна информация.

Приемам опитите за справяне с натовареността на съдилищата и съдиите, но не и начина, по който се въведе и експлоатира системата за натовареност. Освен това, системата за отчитане на натовареността би следвало да е интегрирана с останалите системи, функциониращи в съдилищата. И тези дейности, и всички онези извън пряката правораздавателна, не трябва да са в тежест, а в помощ на съдиите.

Преосмислянето на съдебните процедури, дигитализирането им, въвеждането на прости и бързи процедури, реалното въвеждане на алтернативните способи за разрешаване на спорове, материалната и технологична обезпеченост, географските, демографски, социални и икономически показатели в различните региони на страната са все необходими елементи за решаване на въпроса с натовареността, както на отделния съдия, така и на съдилищата. И този въпрос е в основата на редица управленски решения. Считаю, че дебатът далеч не е приключил, а е сериозно предстоящ.

Промяната на наказателните закони, преосмислянето на ангажираността на съдиите по някои от институтите на ГПК са все елементи, които са в основата за реструктуриране на организацията на работа на съдилищата.

Организацията на работа на органите на съдебна власт е на етап „реорганизация“. В тази връзка, насочвам внимание към няколко проблема: През годините неоснователно се принизи ролята на районните съдилища само, защото постъплението на заповедни производства нараства. Вместо да се отрича труда на районните съдии свързан с този вид дела и да се мисли как да се съкратят

съдилища, защото основната им натовареност се формира от заповедни производства, следва да се помисли как поне част от тази дейност да бъде „изнесена“, за да се осигури на съдиите време за същинската правна работа. Не е за пренебрегване фактът, че повечето районни съдии са млади хора, преминали тежки конкурси и сериозна предварителна подготовка и, които са в разцвета на професионалните си сили; Не се ли обезсмисля целият този професионален заряд, ако основната им дейност е ангажирана с тежко администриране? Разрешаването на този въпрос е в създаването на истинска специализирана администрация, която напълно професионално и с доверие да може да разтоварва съдиите от несвойствена дейност.

Ако се negliжира развитието на компетентността на съдиите, се обезсмисля целият механизъм и смисъл на конкурсните процедури за влизане в системата, процедурите по атестиране и кариерно израстване.

Същевременно, създаването на истинска специализирана администрация е успешна мярка не само за разтоварване на съдиите, но и за предоставяне на качествени съдебни услуги, за спестяване на ресурси и печелене на доверие.

Необходимо е да се помисли за адекватна на съвременните изисквания по структура и капацитет съдебна администрация, на която съдиите изцяло да разчитат и, която ефективно да ги разтовари от несвойствени функции. Особено съществена в този аспект е дейността на НИП. За реализиране на тази идея, системата може да се справи почти изцяло със собствен ресурс.

Бих предложила създаване на **унифицирани щатни структури по нива**, големина и натовареност на районно и окръжно ниво, с отчитане на специфичните проблеми и мярка, спрямо която ще бъде възможна реалната преценка на необходимостта от подпомагане на дейността на съответния съд с още персонал.

С цел подобряване на професионализма и ефективността на правосъдието, е мислима най-после и специализация на съдиите в по-големите съдилища по материя с **организационно нова структура**. До момента няма доказателства, че мегаструктурите, организирани по един и същи административен модел с малките съдилища, са работещи.

За **оптимизиране на дейността и ресурсите на съдилищата**, би могло да се помисли и чрез промяна на подсъдността при някои видове дела, или въвеждане на алтернативна такава. Струва ми се, че с компетентното становище на ВКС, този въпрос може да стигне до обосновано предложение, отправено до законодателя. Изобщо, по всеки един от правните въпроси, имащи стратегическо и концептуално значение, експертизата на върховните съдии е повече от ценна. Мислими са и териториални промени в съдебните райони, като идеята е стара, но неприлагана особено много към момента.

Необходимо е креативно кадрово решение и при ситуации на **извънредна и периодична свръхнатовареност**, при това без излишни тревоги за съдилищата, за което е възможно създаването на предварителен механизъм и правила, така че при заявка и констатиран подобен проблем, ВСС да може да реагира незабавно и предвидимо. Когато такъв проблем възникне в съответен регион, задължително този проблем, в същия този момент, трябва да стане и част от дневния ред на ВСС. Затова е необходим предварително изработен прагматичен механизъм за действие. Едва ли има пречка и ВСС да заседава повече от един път седмично или поне би следвало да се настоява за това, докато не се постигнат първите няколко цели, които новият колективен орган си постави.

Не на последно място следва да се подчертае, че **всеки съд е самостоятелно юридическо лице**. ВСС трябва да дефинира целите, да създава визията за развитие и да предлага път за реализирането на целите, но не и да се меси пряко в осъществяването им и администрирането на съдилищата. Тогава и съдийското самоуправление ще има смисъл, и търсенето на отговорност за отклонение от приетите стандарти за правосъдие и етично поведение ще бъде оправдано. Не считам, че опитите за централизация на отговорностите, рестриктивният уклон в отношението към съдиите и бюрократизацията при управление са позитивни стъпки. Не считам за градивно и отношението, проявявано към ръководствата на съдилища- ако ВСС не ги припознава или подпомага в работата, защо им се доверява в процедура по избор. Считам, че този дебат следва да се проведе и да се води периодично, защото и той е част от доброто изпълнение на функциите на ВСС свързани с кадровите ресурси в съдилищата. Също толкова важен, колкото професионалният, е и общият административен и управленски капацитет на съдебната власт, както на национално равнище, така и във всеки съд. Подобна препоръка за едновременност в развитието съществуваше, както в предприєдинителните доклади, така и в последващите такива на международни и европейски органи от 2001г. насам.

Инициативността на съдилищата към подобряване на вътрешната организация, публичният образ и в крайна сметка- способността да отговорят на обществените очаквания, следва да се поощрява от ВСС и да ѝ се отдава необходимото внимание, а когато счита, че съществува проблем- да подпомага съдилищата и съдиите.

Процесът по избиране и анализиране на показатели, и измерителите за натовареност и ефективност е динамичен. В него константни могат да бъдат само определени за статистиката показатели. Бих предложила като основа за верен анализ в бъдеще, преработването, както на официалните статистически

справки, така и да се даде нова насока за съдържанието на годишните отчетни доклади, така че да се осмисли огромният труд и резултатност от тях.

Не на последно място, съдилищата разполагат с **потенциал, за да предложат и разработят сами редица ИТ- решения**. Не е допустимо поредна година въпросите с комуникацията между съществуващите в съдилищата системи да не е разрешен. Не е приемливо съдилищата поотделно да се „борят“ за поредното изменение в деловодна програма с трети за системата лица, не е нормално поотделно и общо да обясняват защо не предлагат пълен отдалечен достъп, не е нормално да се внедряват системи в незавършена степен. Има решение и то е възможно чрез вътрешен ресурс.

- Достъп до правосъдие

Предоставянето на информация за функционирането на съдебната система е важна предпоставка за осигуряване на достъп на гражданите до правосъдие.

За да стане достъпна и разбираема за публиките среда, съдебната власт търси нови форми на комуникация и образованост. Съдилищата провеждат редица инициативи за информиране и подобряване на публичния образ на съда. Считам обаче, че следва да се развие **модела на двустранната комуникация**, за да се изгради имидж, който да доведе до промяна на възприятията и нагласите на обществото. Имиджът е носител на репутацията и в контекста на провежданите към момента инициативи от съдебната власт, ще има своите положителни интерпретации, ако е открит и достъпен. Не е достатъчно тук-там да има пресслужби. Не е достатъчно да се предоставя частична информация или такава, която служи само за задоволяване на консуматорско общество, неангажиращо се с анализаторски задачи. Трябва да се запознае обществото с характера, процедурите, продължителността, разходите, държавните такси, възможността за правна помощ и мн. др. Бих настоявала за унифицирана и-нет страница най-после, за стандартизирани и опростени формати на документи за начало поне на някои от съдебните дела.

Имиджовата криза на системата може да се преодолее с яснота, прозрачност и постоянство, и разбира се- от екип, който да отстоява независимостта на съдебната власт във всичките ѝ компонентни.

Достъпът до правосъдие в това разбиране е част от въпросите, които следва да получат отговор при решаване на въпроса за стратегически заложеното т.нар. прекрояване на съдебната карта.

Представителството, като една от основните функции на съдебната власт включва, както отговорностите и ангажиментите пред и за съдиите, така и отговорността пред обществото за поддържане на баланса между достъпа до

правосъдие, ефективността на правосъдието и ефективността на администрацията на правосъдието.

Изправени пред нужда от реабилитация на съдебната система в очите на обществото, въпреки осъществени реформи, постигането на истинско доверие и независимост изискват съчетание от опит, прагматичност, време и резултат-като доказателство за заявеното.

За да се чувства всеки съдия представляван, трябва да е наясно с визията за развитие на съдебната система, предлагана от членовете на ВСС поотделно и на органа като цяло, да има предвидимост в реализацията на краткосрочните и дългосрочни цели, да бъде чуван и да получава отговор.

Висшият съдебен съвет ТРЯБВА да действа прозрачно и да се отчита за своята дейност- както пред съдиите, така и пред обществото.

Не на последно място, за да представлява съдебната власт, ВСС следва да е осъзнат, че **човекът е в центъра**, да се основава в своята дейност на универсалните ценности на човешкото и професионално достойнство, като съзнава духовното и морално наследство. Налагането на нова визия е необходимост.

Ако получа подкрепа, ще дам своя принос първо за преодоляване на огромното вътрешно недоверие в собствената ни способност да вземаме интелигентни колективни решения и да бъдем независими.

Боряна Димитрова